

ALBINA

REVISTĂ ENCICLOPEDICĂ POPULARĂ

APARE ÎN FIE-CĂRE DUMINICĂ

Abonament, pe an în țară . . . Lei 5 | Abonament, pe an în străinăt. Lei 6
 „ „ 6 luni în țară „ 3 | Un număr „ 15 bani

Manuscrisele nepublicate se ard.

COMITETUL DE REDACȚIE:

P. Carboviceanu

G. Rădulescu-Motru

G. Coșbuo

I. Otescu

P. Dulfu

G. Adamescu

V. S. Moga

N. Nicolăescu

Const. C. Popu-Tașcă

Redacția și Administrația Str. Mântuleasa, No. 9

S U M A R

Cantinele școlare.— *Carmen Sylva* (trad. de P. Dulfu).— *C. Rădulescu-Motru*, Știința și progresele ei.— *G. C. Atanasiu*, Sticla.— *Dr. S. Possa*, Din ale beției.— *N. Bradea*, Pe ce se cunoște un stup bun pentru prăsit?— *C. Rădulescu*, Lupus.— *Ion C. Marinescu*, Salcâmi la sate.— Nutreț bun pentru îngrășare.— *M.*, Cum se prepară șunca.— *M. Demetrescu*, Invățămîntul primar în România.— *X.*, Serbarea gimnasiului Șineal.— Leac contra pistruiilor.— Tutunul în Bucătărie.— Mulțumiri — Apeluri.— Adrese către redacție.— Poșta redacției.— *C. Pop-Tașcă*, O dramă în fundul mării

Ilustrațiuni: Vederi din țară: Rucărul.— Țărani din Banat.— I. P. S. S. Miron Romanul.— În Carpați.— Gladstone.— C. Esareu.— Pagina glumcătă: Grădinarul nebăgător de seamă

CĂTRE ABONAȚI

Facem prin această un călduros apel către abonații noștri, rugându-i să ne trimită costul abonamentului. Dacă am stabilit o sumă așa de mică, am cugetat că abonamentele vor fi achitate la vreme. Credem că — în anul al doilea — după 16 numere avem dreptul a ne aștepta la primirea abonamentului. Singurul sacrificiu ce cerem și noi de la abonații noștri este să ne trimită *singuri* costul, căci nu putem avea încasatori. Ne adresăm în special d-lor revisori și protoerei cari au bine-voit a ne face abonați, să facă acțiunea deplină, să stăruiască a ni se achită abonamentul.

ADMINISTRAȚIA.

CANTINELE ȘCOLARE

*D-nul Ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice, a adresat d-lor
prefecți și revizori școlari, următoarea circulară :*

Domnule,

Cu multă mulțumire, Ministerul vede căldura cu care a fost primită propunerea sa, făcută prin circulara No. 21.287 din 14 Ianuarie 1898. relativă la înființarea de cantine pe lângă școlile primare. În foarte multe părți s'au organizat comitete, s'au făcut ofrande însemnate, și instituția cantinelor școlare abia după un an a devenit deja o realitate; în unele părți s'a reușit a se forma câte un capital pentru asigurarea existenței ei în viitor. Bine-facerile pe cari această instituțiune le va face populațiunii sărace sînt chiar de acum foarte însemnate, și acesta ne face să privim cu bucurie viitorul, când ea va fi pe deplin așezată pe baze solide și intrată în obiceiuri.

Ministerul se crede dator a exprima, prin d-vastră, mulțumirile sale tuturor persoanelor cari au primit cu favoare propunerea sa, și i-au dat atât de mult concursul pentru a-i asigura reușita.

Dorind însă să reunim oare-cari date asupra acestei creațiuni, vă rugăm să ne comunicați sciințele ce credeți utile, pentru a face cunoscută starea chestiunei în județul d-vastră, și cari vom dispune a se publica în *Buletinul Ministerului*.

Tot de odată 'mi permita formulă o dorință. Este că în unele județe vedem lucrându-se cu mare rîvnă pentru cantinele școlare din orașe, nu însă tot așa și pentru cele din sate. Cu toate acestea, nicăieri caritatea nu pōte fi mai bine întrebuințată de cāt acolo. Cine nu știe cu câte nevoi aū a luptă bieții copii de sătenii pentru a putē urmā la școlā ! Depărtarea, lipsa de drumuri, violența intemperiilor și lipsa de protecție contra lor, pentru copiii cari sînt obligați a merge pe cāmp pînă a ajunge la școlā, sînt greutăți pe cari orașenii nu le cunosc. Sā mai adăogām pentru mulți copii lipsa de haine calde, de cărți, precum și sărăcia comunelor. cari nu le pot veni mai cu nimic în ajutor. Tōte acestea fac cā, pe la țarā, cantinele școlare sînt în multe părți indispensabile. Sînt multe școli rurale pe cari o car inā le pōte face să prospereze, pe cānd lipsa ei le pōte face să rēmānā Ț stii.

Așā fiind, vă rugām, Domnule ca, 'mita posibilității, și fără a împedica cāt de puțin pe generoșii d'atori de a dispune liber de donațiunile lor, să atrageți atențiunea și asupra cantinelor de pe lângā școlile rurale, cari meritā într'un așā de înalt grad sollicitudinea ȳmenilor de bine, pentru ca măcar o micā parte din curentul de simpatie și buna-voință care se revarsā asupra copiilor de orașeni, să se îndrepteze și asupra acelora de la sate.

De altminteri, sîntem fericiți a constată cā, pe această cale, mai multe județe ne-aū apucat înainte, și-aū reușit dejā a avē rezultate strălucite.

PLÂNGERÎ

de CARMEN SYLVA

La mórtea fiiceî sale, Princesei Maria.

I

Gethsemane.

 omne, fie-ți milă! Nu mai am putere!
Fă să trecă de la mine-acest pahar!
Inima-mi e slabă, frintă de durere.
Nu lăsă să-mi fie ruga în zadar.

De întreaga lume sînt ađi părăsită.
Cui să strig să-mi vie ore 'n ajutor?
O! de sus întinde-mi mâna ta slăvită
Și mă-ajută, Dómne! fiî îndurător!

Sau pe mine ia-mă mai curînd din viață,
De cât să ved mórta pe copila mea! —
Peste vâi se 'ntinde négra noptii cétă,
Inima-mi se sbate în durere grea.

Pieptu-mi arde 'n flacări. Dómne! de 'ntristare
Nu mai sînt în stare nici să mă închin.
Suflet și tărîe d'unde să iau ore?
Sînt de tot sdrobită de atita chin!

Eu mai suflu încă... Pe când ea, sêrmana,
E pe ducă!... suflă tot mai rar, mai greu...
Eu trăiesc! — așa de mică-mi este rana? —
Cum de nu pot ore ca să mor și eu?...

Eu mai simt... Iar dînsa?.. s'a sfișit!.. Nimică!..
N'o să vie nici un salvator ceresc:
«Scólă-te și umblă» mîngăios să-i ăică? —
Đorile pe boltă mute strălucesc.

II

Pentru cea din urmă oră.

La capul fiiceî sale mórte
Stă mama în genunchi, plîngënd,
Și par'e'aude încă vocea-î
Și cel din urm'al ei cuvînt.

Un zîmbet par'că mai lucește
Pe-ale copilei buze reci.
Nimic n'o dóre acum... ea dórme
In pace somnul cel de veci.

Iar tatăl, mut, stă la piciore
 Și lacrimi udă trista-î față.
 Ei tac . . . și 'n mână-î mama stringe
 Ale copilei mâini de ghiață.

Și strînse-așă mereu le ține,
 Sărmana, vreme 'ndelungată,
 Din ochi c'o ultimă privire
 Privindu-și fiica adorată.

La urmă soțul îi grăiesce:
 «De ce tot stringi cu foc așă
 Mănuțele-î înțepenite? . . .»
 — «Fiind-că-s reci» — răspunde ea.

III

Să nu cărtim.

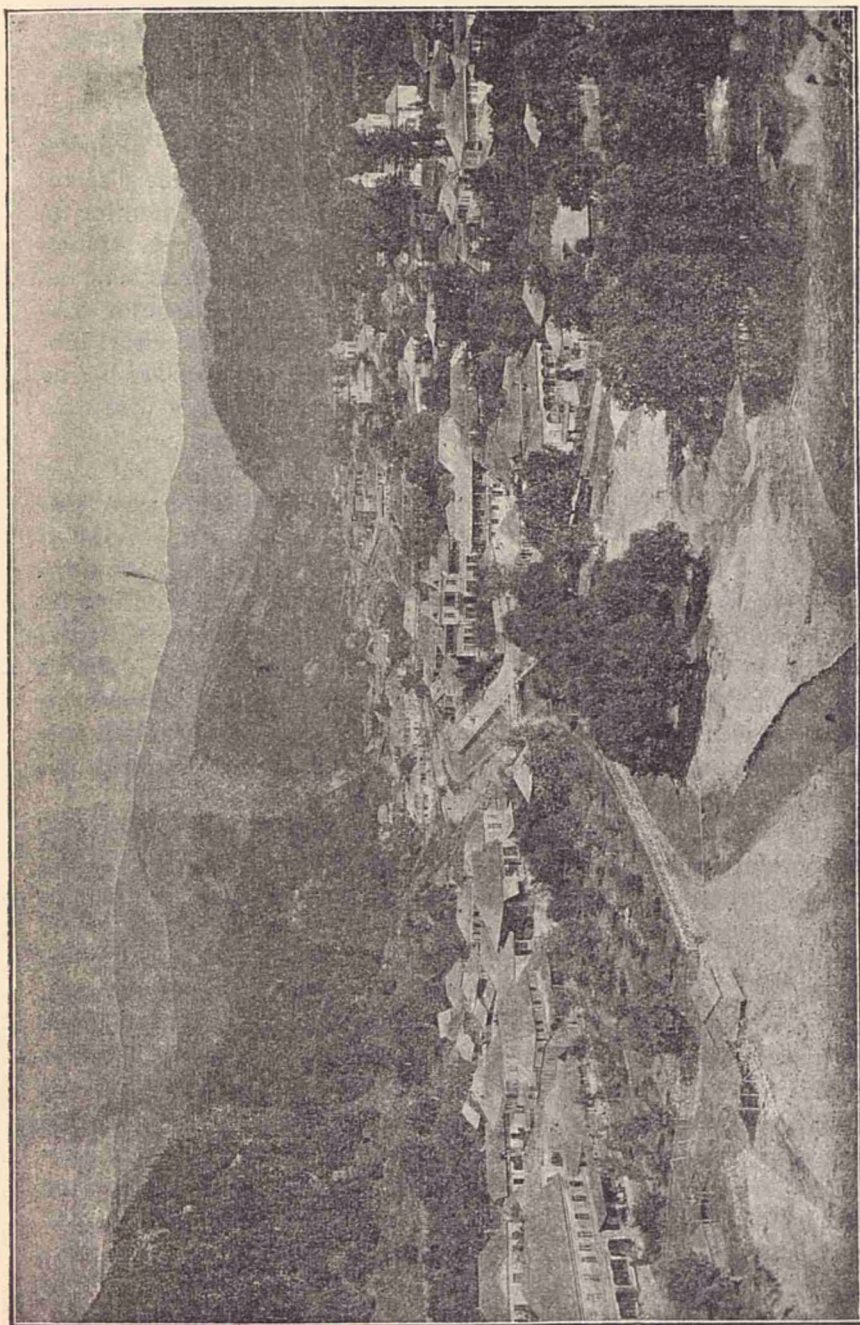
Dómnne, Dómnne !
 Ce mai dai copii ceresci
 Unei mame pămîntesci,
 Ca abiă zîbind și iară,
 Ca o rază, să dispară ? . . .
 Pentru ce viața vieții
 De la noi tu faci să sbóre,
 Ca să ducem — tineri încă —
 Un traiu mort, lipsit de sóre ?

Dómnne, Dómnne !
 Pentru ce tu ne-ai creat,
 Dacă nu ne este dat
 Ca s'avem și noi pe lume
 Parte de iubiți copii ?
 Dacă ne-ai răpit comóra
 De plăceri și veselii ? . . .
 Nu ți-a fost, părinte, milă
 De un inger de copilă ? . . .

Dómnne, Dómnne !
 Pîn'acum în jurul nostru
 Numai sóre, vesel cânt ;
 Astă-qi însă e 'ntuneric
 Și tăcere ca 'n mormînt . . .
 Ca frinturi de vas în cale
 Sfărîmat d'un uragan :
 Ast-fel noi plutim cu jale
 P'al vieții ocean . . .

Traducție de

P. Dulfu.

Vederi din țară: R u e ă r u l.

SCIINȚA ȘI PROGRESELE EI

S'a comparat adese-orî activitatea științifică dintr'o epocă dată cu o piramidă. Să reținem această comparațiune și să vedem locul pe care-l ocupă diferitele categorii ale omenilor de știință. La baza piramidei găsim marea mulțime a cercetătorilor anonimi; omenii cari fac din știință o profesiune practică, fără gând să se despartă de credințele tradiționale. Inteligența lor se aplică, fie prin imitațiune, fie din curiozitate naturală. Muncitorii modesti, ei desprind și lucrază primul material, pe care are să se ridice mai târziu piramida științei. Dar curînd după dinșii, în număr mai restrîns, de și destul de mare, urmază o nouă categorie de cercetători. Cu ea anonimatul dispăre, tendințele încep să se precizeze. Intre cei din noua categorie se stabilește o temperatură morală deosebită. O vagă credință reunește activitatea tuturor și-i îndreaptă pe toți spre aceeași țintă. Au simpatii și interese comune; iar mai pre sus de toate, cu toții au tendința de a se separa de restul mulțimii. Credințele tradiționale nu-i mai satisfac, li se par copilăresci orî nedrepte. Știința le-a deprins mintea să recunoască și să evite contradicțiunile și ei găsesc realitatea practică plină de contradicțiuni. Realitatea practică trebuie reformată. Un nou ideal îi desparte de credințele mulțimii: idealul unei lumi mai bune, mai ferite de contradicțiuni.

Dar e încă așa de superficială știința care intră în patrimoniul acestei categorii de cercetători, că noul ideal nu poate să ție o formă precisă. Acesta rămâne vag și nebulos cum sînt și tendințele științifice pe cari se rezimă idealul cu proporții vaste, avînd de bază câte-vă adevăruri d'abiă întrevădute. Sôrta ce-l așteptă amintesc mărimea umbrelor: vaste la răsărit de sôre, și mici cînd sôrele e ajuns la zenit. Din această categorie de cercetători se recrutează așa numiții agitatori de profesiune. Intre ei se găsesc cei nemulțumiți cu prezentul și cei cari, fără să-l cunoască, doresc viitorul. Acî e sgomotul și nerăbdarea. Intransigenți și tirani după ocazie, înclinați spre exagerațiuni, bănuitori pentru tot ce are vre-o legătură cu trecutul, prea încredători cînd e vorba de viitor, omenii de știință din această categorie reprezintă o forță disolvantă puternică, dar incapabilă de a conduce progresul. Mărginită la activitatea lor, știința ar fi mai mult un rău de cât un bine pentru omenire.

Din fericire ei nu sînt ultimii reprezentanți ai științei. După dinșii, spre virful piramidei, urmază o nouă pleiadă de cercetători, mai puțin numerosă, fără îndoială, dar mult superioară

calitativ. Activității acesteia se datoresc progresele făcute de știință. La ea, entuziasmul și munca fără preget. În mijlocul ei, iubirea desinteresată pentru adevăr și aspirațiunile cumpănite pentru viitor. Aci tendințele vulgare sînt înlăturate și o atmosferă pură lasă să se întrevadă orizonturi mai largi.

Activitatea științifică ea însă-și capătă prin acești cercetători, o nouă îndrumare. Purificată de tendințele străine ei, ea se re-culege și dobîndesce conștiința unității sale. Cu această îndrumare caracterul ei de forță dizolvantă se pierde; conștiința unității este primul germen din care are să se desvolte mai tîrziu credința într'un nou ideal.

Sîntem ajunși la vîrfurile piramidei.

Căți-va cugetători au isbutit să îmbrățișeze cu mintea întregul complex al cunoștințelor științifice din epoca lor și să-l facă pe acest complex însăși un obiect de cercetare. Acum li se ivesc probleme nebănuite sau nesocotite de cercetătorii de pînă aci. «Valoarea în sine a științei», «folosul culturii ei pentru idealurile omenesci», sînt întrebări, cari apar de îndată ce inteligența se ridică la o asemenea înălțime. Și ridicați cum sînt d'asupra turbureii atmosferei, care amăgia pe cei dinaintea lor, acești căți-va cugetători, recunosc din ce în ce mai limpede limita rolului lor în întregul complex al activității omenesci. Ei au mintea pregătită să judece cît de modeste sînt rezultatele științei, față de imensitatea necunoscutului ce mai rămîne încă de străbătut; cît de slab e sprijinul ei pentru înțelegerea atîtor probleme ce turmentă omenirea. Înălțimea la care ei se află îi ajută tocmai să constate cît de relativă este valoarea activității lor față de restul activității omenesci.

Spre baza piramidei, aspirațiunile presunțioase și intrasigente; spre vîrfurile ei, judecata calmă a omului ce vede departe. Inceputurile științei erau animate de dușmănie contra credinței și a tot ce ținea de dînsa; dușmănie explicabilă, căci numai ast-fel independența acestor începuturi putea fi asigurată; din contră cercetările științifice îndelungate și complete restabilesc legătura cu eternele probleme omenesci, problemele credinței.

Dușmănia eră un mod de a evita dificultățile, dar nu o soluțiune definitivă. Știința completă trebuie să dea soluțiuni definitive. Și ast-fel cei mai înalți reprezentanți ai științei sînt singurii pregătiți a înțelege interesele mulțimei. Numai pentru ei marile probleme au un înțeles, fiind-că numai ei au isbutit să se desbere de presunpțiunile științei incomplete. Numai în largul orizont al inteligenței lor e posibil să se restabilească echilibrul desăvîrșit între știință și credință.

În categoria acestora intră, din antichitate, un Plato, un Aris-

toteles, pentru a aminti numai pe fruntași; iar la cei moderni: Descartes, Spinoza, Newton, Leibniz, Kant, Fichte, Hegel, A. Comte, Darwin, H. Spencer . . . cu un cuvânt filosofi.

Scrierile lor au format farul cu care s'a luminat în fie-care epocă vârful piramidei științifice. Și lumina acestui far a decis de progresul științei în istoria omenirii.

C. Rădulescu-Motru.

STICLA

Numai când ne gândim la nenumăratele foloase ce aduce sticla vieții noastre private și practice, prin satisfacerea unui număr considerabil din trebuințele noastre obicinuite, putem să ne dăm mai bine seama de valoarea nețărnută de mare pe care o are ea în viața noastră zilnică.

Sticla supunându-se voinței omului, acest artist al lumii, care prin inteligența sa scie să făurască totul după trebuințele sale, se mlădiază la toate nevoile lui, la toate capriciile lui. Sub formă de geamuri, ea ne dă ziua cu lumina ei dătătoare de viață, în locul zilei posomorite care o aveam odinioară, când ferestrele erau făcute din hârtie unsă cu grăsime sau din piele de boală. Când, spre pildă, așezați îndărătul unui geam, vedeți ploaia cum cade în torente, vântul cum suflă cu furie, zăpada, ghiața care acopere pământul și voi puteți asista la aceste supărătoare întâmplări ale naturii, fără a resimți cea mai mică atingere, fără a pierde nimic din căldura camerei, unde vă găsiți și mai cu seamă fără ca lumina din afară să întâmpine o stavilă cât de mică în paravanul străvechiu care vă adăpostesce, nu simțiți atunci cât de mari sint bunurile sticlei? Nu este ea care face ca flacăra lămpii să ardă mai igienic și mai luminosă? Nu este ea care permite de a da lichidelor un conținut de odată transparent și de ajuns de resistant? Nu dintr'însa se fac paharele frumos lucrate, din care bogatul ca și săracul bea vinul care scinteiază în garafă pe masa sa? Tot ea este care permite ochilor a ajunge pînă la astrele cele mai îndepărtate, a studia constituția lor, a supraveghea mersul lor în spațiu; care permite ca să ne scoborâm pînă la cele

mai mici lucruri ale naturei; ei, puterii sale, i se p \acute{o} te atribui mersul \acute{i} n suiș și tot-d'a-una cresc \acute{e} nd al sciințelor.

Prin ajutorul sticlei, m \acute{a} rindu-se puterea organului vederei, omul p \acute{o} te afl \acute{a} lucrurile cele m \acute{a} i ascunse din natur \acute{a} . Mulț \acute{a} mit \acute{a} ajutorului s \acute{e} u, nu m \acute{a} i s \acute{i} nt ast \acute{a} đi mistere nestr \acute{a} b \acute{a} -tute; puț \acute{i} n c \acute{a} te puț \acute{i} n totul se vede, totul se cercet \acute{e} z \acute{a} , totul se explic \acute{a} , totul se analiz \acute{e} z \acute{a} , \acute{i} n marginile putinț \acute{e} i omenesci.

Dou \acute{e} exemple s \acute{i} nt de ajuns: Telescopul care, descoperind secretele firmamentului, oblig \acute{a} , pentru a đice ast-fel, astrele a se scobori din nem \acute{a} rginitul lor spaț \acute{i} u pentru a veni s \acute{a} se supun \acute{a} la studiul astronomiei. Microscopul care este f \acute{a} clia lumin \acute{o} s \acute{a} a tuturor sciințelor naturale, devine izvorul descoperirilor celor m \acute{a} i curiose și celor m \acute{a} i importante; acolo unde odinio \acute{r} \acute{a} nu se vede \acute{a} nimic, cu d \acute{i} nsul descoperim m \acute{i} i de ființe viețuit \acute{o} re f \acute{a} r \acute{a} care ar fi r \acute{e} mas necunoscute. Nu s \acute{i} nt minunate lucruri t $\acute{o$ te acestea?

* * *

C \acute{a} nd, unde și cine a fost cel int \acute{a} i \acute{u} meșter, care n \acute{a} scocind fabricarea sticlei, a sciut s \acute{a} f \acute{a} ur \acute{e} sc \acute{a} dintr'insa diferite obiecte și vase, nimenea nu p $\acute{o$ te spune l \acute{a} murit. Se pare c \acute{a} n'a fost n \acute{a} scocit \acute{a} anume de cine-v \acute{a} ; meșterul s \acute{e} u a fost tot intimplarea, mama at \acute{a} tor descoperiri de-ale omului. Se povesteste de Plini \acute{u} , un scriitor roman vechi \acute{u} , care a tr \acute{a} it la inceputul int \acute{a} iului veac al erei n \acute{o} stre, c \acute{a} vr'o c \acute{a} ț \acute{i} -v \acute{a} ne-guț \acute{a} tori Fenicien \acute{i} , poposind pe ț \acute{e} rmul unui fluvi \acute{u} ce ud \acute{a} ac \acute{e} st \acute{a} ț \acute{a} r \acute{a} și voind s \acute{a} -ș \acute{i} preg \acute{a} t \acute{e} sc \acute{a} cev \acute{a} de ale m \acute{a} nc \acute{a} rii, neg \acute{a} sin \acute{d} pietre pentru a ridic \acute{a} vasele m \acute{a} i sus de la p \acute{a} -m \acute{i} nt, a intrebuint \acute{a} t, \acute{i} n loc de pietre, buc \acute{a} ț \acute{i} de sod \acute{a} cu car \acute{i} f \acute{a} cea \acute{u} comeri \acute{u} . Acestea, fiind ast-fel \acute{i} nc \acute{a} ldite \acute{i} mpreun \acute{a} cu nisipul r \acute{e} sp \acute{i} ndit pe ț \acute{e} rmul fluviului, se topir \acute{a} și se transform \acute{a} intr'un lichid care prin r \acute{e} cire d \acute{a} đ \acute{u} o substanț \acute{a} solid \acute{a} transparent \acute{a} . Ast-fel se pare a fi originea sticlei.

Cu t $\acute{o$ te acestea, e f \acute{o} rte puț \acute{i} n probabil \acute{a} o ast-fel de versiune, c \acute{a} ci ast \acute{a} đi cu t $\acute{o$ te mijl \acute{o} cele perfecționate, aceste materii nu se pot topi \acute{i} n aerul liber, ci numai \acute{i} n cupt \acute{o} re f \acute{a} -cute intr'adins pentru acest scop, car \acute{i} pot da o c \acute{a} ldur \acute{a} de la 1 000 p \acute{i} n \acute{a} la 1 500 de grade. Sintem dec \acute{i} \acute{i} n imposibilitate de a decide dup \acute{a} versiunea de m \acute{a} i sus și singura care o avem, nici dreptul celui d'int \acute{a} i \acute{u} inventator, nici lo-

cul de proveniență, nici data esactă a fabricațiunii. Inșă judecând după locul unde au fost găsite cele d'întăiu obiecte de sticlă și după inscripțiunile ce pōrtă pe dinsele acele obiecte, se pare că sticla s'a întrebuițat dintr'o vechime fōrte îndepărtată față de timpul în care trăim noi.

Pe piatra unui mormint din Theba (oraș din Egipt) s'a găsit o gravură care înfățișeză doi ómenii așezați la pămînt și ținend fie-care în mână câte un tub fōrte ascmenător cu cel care se întrebuițeză astăzi la fabricarea sticlei și suflând o bucată de sticlă lipită de capetele tubului îndreptat d'asupra flacării unui cuptor.

Pe o altă piatră se vęd alți doi sticlari cari, ținend în mână câte un tub, făuresc un vas întors cu gura la pămînt. Tot în orașul Theba s'a găsit o salbă făcută din bucăți de sticlă pe cari eră scris numele reginei pentru care eră făcută. După istorici se crede că această regină a domnit cu 3 500 ani înainte de Christos.

După cele de mai sus se vede că în Theba industria sticlei nu eră în fașă, ci dejă ajunsese o artă înaintată, la această vreme îndepărtată cu aprōpe 5.400 de ani de timpul în care trăim noi. Și cât a trebuit industriei sticlei de la originea ei ca să se pōtă desvoltă pînă acolo unde o găsim în Theba la acca vreme, e greū de precizat, mai ales dacā avem în vedere mersul greoiū cu care puteā să propășescā artele în această vechime atāt de îndepărtată.

Reputațiunea sticlăriilor din Theba nu puteā să rămāie necunoscută popōrelor învecinate și mai ales Romanilor, strămoșii strămoșilor noștri. Impēratul Romanilor Iuliū Cesar, cucerind Egiptul (anul 26 înainte de Chr.), impune învinșilor ca sticla să facā parte din tribut.

Acest imposit, departe de a fi fost, cum s'ar putē crede, o cauză de ruină pentru Egipt, deveni un isvor de îmbogățire pentru tōte sticlăriile, căci Roma, tot-d'a-una nesățioasă de noutăți, păstrând cu pasiune aceste produse noi pentru ea, împinse pe Egipteni la un mare comerț de exploatațiune, al cărui monopol il păstrarā pînă în timpul împēratului Tiberiū (anul 14 a. Ch.), epocā la care, după Pliniū, această industrie incepuse a fi cultivată și în Roma.

Inzestrați cu un spirit viu și punend în serviciū procedurile întrebuițate în Egipt, fie prin ajutorul artiștilor egipteni atrași la Roma, fie din contra prin elevii trimeși în

acastă nouă provincie, Romanii făcură progrese așa de re-
pedi că în puțin timp produsele lor ajunseră a rivalisă atât
sub raportul formei cât și prin colorațiunea și tăierea sticlei,
cu obiectele cari le servise de model.

Galia (Franța de astăzi) cădând sub puterea Romanilor,
cea întâiū grijă a învingătorilor fu a importă acolo legile lor,
obiceiurile lor, ca și deosebitele industrii. În numărul acestora
din urmă singura care trebuie să ne preocupe, industria sticlei,
este una din cele cari au fost mai răspândite. Într'adevăr,
aici după descoperirile făcute s'a vădut că sticlăria a luat un
sbor așa de mare în cât Galii ajunseră să facă o mare concurență
fabricilor romane nu numai în ceia-ce privesce obiectele de
prima întrebuintare, dar încă și în artă. De la Galii împrumutată
meșteșugul sticlării și vecinii lor Spaniolii cam prin vécul al 2-lea
după Christos.

Numerósele fabrici de sticle, stabilite atât în Roma cât și în
Galia și Spania, de și ajunseseră într'o stare înfloritóre,
după cum ne dovedesc obiectele rămase, totuși când barbarii
năvăliră asupra Romei și înăbușiră orice urmă de civilizațiune
prin foc și pustiiri, se pierdură aproape cu totul și industria
sticlăriei precum și procedurile de fabricațiune.

«Nimic nu se pierde cu totul,» se dice; adevérul acestor
cuvinte se adeverește pentru sticlării, căci dacă ea eră mórtă în
apus, în același timp reînviă în răsărit sub împératul
Constantin cel mare.

Indată ce el își strămută reședința imperiului la Constantinopole
(anul 330 d. Chr.), se grăbi a atrage la el pe artiștii și lucrătorii
din apus, cari găsiră în acest nou imperiū ajutor, protecțiune și
încă mai mult un mare debușeu pentru toate genurile de industrie.
În special pentru a se încurajă și mai mult industria sticlăriei,
lucrătorii au fost scutiți de orice imposit personal. Sub
ast-fel de protecțiune această industrie trebuia să prospere și în
adevăr în scurt timp produsele lor se bucurară de un așa de mare
renume, că ele erau oferite ca daruri prinților și chiar regilor din
apus.

Cu căderea imperiului roman de răsărit, și industriile de acolo
se nimiciră și, dacă Constantin cel mare, atrăsese, după cum am
dis, în răsărit pe cei mai vestiți artiști, de

asemenea și Venețienii la rindul lor și după nouă vécuri chemară la dinșii pe artiștii greci.

În această epocă, prin secolul al 13-lea, Veneția eră singura țară din Europa, unde se fabricau obiecte de sticlă, pe când țările cele-l-alte se adresau forțat ei, și grație cererilor numeroase, cât și exportului continuu, industria sticlei luase o întindere foarte mare atât în ceea-ce privesce forma cât, mai ales, în ce privesce obiectele de lux, așa că Veneția trăgea imense folose din comerțul ce-l făcea custicla.

Pentru a-și asigura și pe viitor aceste beneficii, consiliul de stat, decretă o lege prin care se hotărau pedepse foarte aspre și confiscarea fabricii pentru acela care ar exportă în afară din Veneția, bine înțeles nu materiile fabricate, cari pentru ea se transformau în aur, dar materiile cari servesc la fabricațiunea sticlei, a rețetelor pentru fabricare și chiar a stărământurilor de sticlă; cu un cuvânt ceea-ce ar fi putut pune pe cele-l-alte țări în stare de a face cea mai mică concurență industriei venețiene. Se povestesc casuri când a fost întrebuițat chiar și asasinatul contra acelor lucrători cari fusese atrași prin diferite promisiuni, în alte țări ca să întemeeze acolo fabrici. Față cu ast-tel de măsuri și cu greutatea comunicațiunei și a transportului de pe atunci, Veneția a păstrat pentru dinsa numai monopolul sticlăriei aproape trei vécuri, cam pînă pe la începutul vécului al 16-lea, când se gădesc începuturi de fabrici de sticle și în țările vecine ca Germania, Italia și Franța.

La noi se fabrică sticla d'abia de vr'o câți-vă decii de ani: București, la Azuga, Bogdănesci și Heci-Lespedi; când însă și de cine au fost introduse cele d'întâiu obiecte de sticlă, nu se scie cu siguranță. Acum, când cunoșcem vechimea sticlei, să mergem să vedem cum se fabrică ea.

G. C. Atanasiu.

DE ȚINUT MINTE

Nu fii mândru și nebăgător de sémă; ci cercetéză-ți vecinii și amicii, dar du-te mai rar și ședii puțin pe la ei. Nu fii ca ancora corăbiei care ușor se aruncă în apă și cu anevoe se ridică; căci e mai bine să pleci și să le pară rău de cât să ședii pînă să li se urască cu tine.

DIN ALE BEȚIEI

Țările alcoolisate dau un număr mai mic de recruți apti pentru serviciul militar de cât cele scutite de acest vițiu. De aceea vedem cum astăzi la noi s'au rărit omeni robuști, nalți și frumoși, iar în schimb ne este amar sufletul de mulțimea stîr-piturilor ce le iaă locul. Talia omenilor noștri a scă-
dut foarte mult și e în mijlocie de 154 centimetri.

Iată inimicul cel mai periculos al neamului nostru. Doveđi numeroase v'am adus aici și mai sînt încă multe spre a probă că *alcoolismul* este cauza pentru care neamul nostru degenerază și descrește. Mai țin însă a adăoga că nu numai omenii cari se îmbată la ori-ce ocașie devin alcoolici și degenerați, ci tot atît de degenerați devin și acei ce beau câte puțin și des, fără a se îmbată nici odată; spre esem-
plu bînd cine-vă dimineța unul sau 2 păhăruțe de mastică, când plécă de la afaceri sau cancelarie spre dejun, intră cu amicii într'o băcănie și spre poftă de mîncare înghit câte 2—3 țuici, ba și 4—5 chiar; apoi la dejun câte un litru vin când sînt însetați, când n'au sete numai jumătate litru; după dejun caféua cu jumătate ciașcă rom sau cognac, mai pe urmă 1—2 păhăruțe de licher bun. Mai la 4—5 ore ia câte-vă beri, înaintea mesei și la masă séra a-
celeași bęturı ca la dejun. Apoi séra, când iese la preumblare, la grădină, cafenea, cofetărie, etc., trebue să bea sau ca să facă ca cei ce-l înconjoră sau ca să nu stea cu gura în vînt, bea 3—4 beri nu mai multe, sau 2—3 păhăruțe de Madera, Porto, Xeres, Marsala, etc.; înghețata nu-ı place, căci e fadă. Dacă e iarna în sindrofie, nu bea mai mult de cât unul sau două ceaiuri, fie-care cu câte o ceșcuță de rom. Tóte aceste bęturı ce nu le pot bea de cât cei din clasa socială mai ridicată nu produc beție, pentru că nu sînt luate curând una după alta. Ele ar produce o beție îngrozitoare, ca să dea și cu căciula în cîini, bon-vivantul nostru ar cădé beat mort, căci can-

titatea de alcool ce o înghite e mult mai mare de cât aceia ce un biet muncitor o bea la crîsmă, de se îmbată într'o jumătate de oră, și-î ajunge pînă a doua ȕi. Apoi am spus deja că cel ce se hrănesce bine se îmbată mai greu de cât cel reu hrănit. Să notăm dar că alcoolismul face tot atâtea victime în clasele sociale ridicate, ca și în acea a muncitorilor cu brațele.

Cunoscînd dar inamicul nostru comun, să ne unim puterile ca să luptăm contra lui spre a salvă neamul românesc de pieire.

Dr. S. Possa.

Țărani din Banat.

Pe ce se cunósce un stup bun pentru prásit

Fiind că și la cumpărarea stupilor ori roilor pentru reproducere, se póte întâmpla, ca și cu alte lucruri, ca vîndătorii să nu fie de bună credință și să dea ce-î mai prost, am cređut a face un modest serviciu onor. cititorí spunendu le ca la cumpărarea de stupí sau roi, să aibă în vedere urmátóarele condițiuni:

1. Dacă stupii sînt afară, nu la iernat, cel mai potrivit timp pentru examinat e între orele 10--12 a. m., pe un timp senin, liniștit și călduros, și acesta pentru că mișcarea albinelor e fórte activă. Se vor observá intrările și ieșirile albinelor la gaura stupilor numite urdiniș; se va avé în vedere că la stupii buní (puternicí), acestea se fac fórte des, chiar se îngrămădesc câte odată; în fine, observându-se cu atențiune, se va constată că de la o intrare sau ieșire la alta, pausa nu póte fi mai mare de 2 - 3 secunde (sau clipiri din ochi) pe când la cei slabi, se face la intervale mult mai mari.

2. Dacă se vor întórce cu gura în sus, fără a-í afumá, ca albinele să fie surprinse în timpul lucrului, se va vedé că la stupii buní, fagurii sînt acoperiți de albine.

3. Stupul să fie cel puțin jumátate plin; iar fagurii să aibă colórea paiului închis. Cei cu fagurii negri, chiar de vor fi grei, să nu se ía.

4. Stupul fiind ridicat în mîini, să presinte o greutate simțitóre; fiind la iernat și prin urmare imposibil a umblá cu fie-care, dar posibil a-í observá în năuntru, se vor preferi:

a) Cei mai plini; *b)* cei cu faguri mai deschiși, *c)* cei ce vor avé între toți fagurii albine mai multe și *d)* cei cari la țácánirea sau lovirea cu degetul, vor produce un vuiet mai mare, și să te bucuri când la ciocnire íți vor ieși întru întimpinare albine amenințându-te cu acul lor veninos

Voind a cumpérá roi, cum sînt prinși să-í preferi: *a)* pe cei ce vor avé mărimea aprópe cât a unui cap de om și *b)* pe cei prinși în Maiú și Iunie. Timpul cel mai potrivit pentru cumpérat stupí este ori tóamna, când se pune la iernat, sau primăvara la scos; casul din urmă e mai de preferit.

Servindu-se cine-vă de aceste modeste instrucțiuni, rezultat al experienței mele, sper, că nu va greși, chiar de nu va avea nici o cunoștință în ale stupăritului.

N. Bradea

Com. Căripessei, jud. Tutova.

I. P. S. S. Miron Romanul

Mitropolitul Românilor neuniți din Ardeal

Mort în 4 Octombrie 1898.

LUPUS

Bóla numită *lupus* în medicină, se chiamă în poporul nostru de la țară «*ăl spurcat*».

Ea e produsă de nisce vermișori mici, foarte tari, că d'abiă îi omori cu vitriol, pe cari noi îi numim în limba noastră de doctori «*bacilul lui Koch*».

Vermișorii ăștia sînt atât de mici, că nu-î putem vedé de cât cu ochianul (microscopul) ca și pe filoxeră și atunci îi vedem foarte mici. Ei se înmulțesc foarte repede, pe fie-care și cu sutele și aședă cușnița ca țiganul în carnea omenescă.

Vermii aceștia de la *Lupus* sau *ăl spurcat* au fost descoperiți de un om mare în Germania, savantul Koch, la ofticoși. El a vedut că bóla se pune și pe față sau nas și atunci dá nascere la *Lupus* sau la *oftică la nas, gură sau pe față*.

Un lucru însă trebuie să scim că bóla acesta se iea tot așa de lesne ca oftica la plămâni. Prin urmare un om cu oftică la nas e tot atât de primejdios ca și unul cu oftică la plămâni.

În privința acesta mi-aduc aminte de o întîmplare. În anul 1895, eram la țară, unde stam de vorbă cu un om din alt sat.

După multe și felurite vorbe despre ale bólelor, mă întrebă de o rudă a lui *care e bolnavă de ceva fără leac*, căci au umblat ei fel și chip pe la diferiți vrăjitori, pe la diferite babe, ba și pe la unii doctori și nu i-au putut găsi léc.

Acum doi ani—îmi spuse el—eră bolnavă la noi în sat o femeie de «*ăl spurcat*», care-î mîncase o brazul cu nasul, iar în locul lor se vedeă o ștormină mare și pe unele locuri dinții. Fata de care am să-ți vorbesc eră prietenă cu acea femeie, ba de multe ori se ducea de-o legă la buba ei fără léc. Intr'o bună diminéță se pomenesce și fata cu un fel de bubă neregulată ca un fel de tubercul de la cartof, care cresceă mereu; după câte-vă și dila se ve-

deau nisce răni cari mâncau în carne și de atunci tot așa mănâncă mereu în lături, așa că i-a mâncat tot nasul și-o parte din obraz. M'am căsnit cu toate babele și n'am ales nimic și nu știu ce să-i facem că mai bine ar face Dumnezeu s'o iea.

Bóla acesta de care se spieria se atât țeranul meu erà *lupus*.

Lupus sau oftica pe față sînt nisce tubercule (bube cărnoase) ale pielei, după cari urmază ulcere (răni) ce mănâncă acoperite de cruste (coji) sau lamele epidermice (ale pielei).

Când bacilul lui Koch (numit, după unii, cel mai mare flagel al omenirii) se pune pe față sau pe nas, atunci distruge pielea, mănâncă carnea și lasă un fel de diformități gróznice și nevindecate.

Lupus durează mai mulți ani, nu se vindecă de cât cu forțe mare greutate și lasă după el semne cari nu se șterg nici odată.

Sînt trei feluri de lupus. 1) Prima formă de lupus pòrtă numele de *lupus exedens* sau *pecingine rodătore* pe buze, obraz, nas. Se arată la început printr'un tubercul roșu nedureros, în urmă o rană care distruge nasul, obrazul sau buzele, ca și cum ar fi o gravă arsură. Acesta se mai numesce *lupus galopant*.

2). A doua formă e lupus *non exedens* aședat pe față, constituit din mici tubercule roșii, aședate unul lîngă altul, puțin ridicate, care nu lasă răni de cât la suprafață, prăbușindu-se în jos și lasă cicatrice (semne mari) albe permanente.

3). A treia formă de lupus, e *lupus non exedens serpiginosus*. Se arată prin tubercule mici roșii, neulcerându-se nici odată și dispar puțin câte puțin, formând semne albe, cari nu se șterg nici odată.

Din cele spuse, se vede că bóla e forțe periculósă pentru cel ce e atins de lupus. Bóla se vindecă forțe greu. S'a încercat și se încereă pe fie-care și sute de medicamente, aprópe mai fără nici un folos.

Cu toate acestea, dacă cine-và se duce din vreme la un spital, mijlócele de cari va dispune doctorul vor fi în stare de a scãpa pe bolnav de lupus.

S'a încercat, între medicamente: *arseniatul de sodă intern, untura de morun de la 100 la 200 grame pe ȕi, arderea (cauterisaȕia) cu nitrat de mercur, pomada de biȕodur de mercur.*

Cel mai bun medicament e acela al doctorului Elsenberg din Varșovia. Iată în ce constă lucrul :

Paraclorofenol	} câte 10 grame
Lanolină	
Vaselină	
Pulbere de amidon	

Dacă se aplică acest tratament două ȕile, se produce un fel de umflătură durerȕsă, în focarele morbide, cari se distrug puȕin câte puȕin, formând la începutul a 12 — 24 ore, o scobitură roșie, care se deslăpește în a opta ȕi. Acȕiunea paraclorofenolului e bună după repetirea dêsă a tratamentului.

S'a constatat că paraclorofenolul între cele-lalte mijlȕoce întrebuintate *ca acidul pirogalic, clorura de zinc, hidronaftoquinonă*, e cel mai bun, căci aduce repede cicatrizaȕia bubelor și distrugerea nodulelor cu lupus.

C. Rădulescu.

In Carpaȕi.

SALCÂMII LA SATE

Sôrte multe dintre comunele noastre rurale, cu deosebire cele de la câmpie, sînt împrejmuite cu salcâmi. Ce este și mai mult, interiorul satelor, drumurile (li-niile) sînt pline cu acești arbori.

În depărtare fiind, privirea-ți este atrasă de-o pădure de salcâmi; acolo este satul.

În județul Romanați, de exemplu, cunosc o mulțime de sate, în cari rar se găsește un *măr*, *cireș*, sau alt pom roditor, din care țeranul să pôtă trage folose; în schimb însă, în locul acestora găsești o mulțime nenumărată de *salcâmi*.

Înainte, chiar după declarațiunea unor țerani, nu eră curte în sat, care să nu dispună de câți-va pomi roditori. Cu timpul însă, acești pomi roditori au fost lăsați în părăgini-re, une-orî au fost scoși și înlocuiți cu salcâmi.

Cu durere veđi astăđi în aceste sate, și din nenorocire ele sînt multe—că trece vremea pómelor și mulți locuitori nici nu le gustă.

Obosit de munca și căldurile tropicale ale verei, țeranul nu are o *pară* sau un *măr*, cu care să-și astîmpere cruda sete, care-l torturează. Gustul plăcut al *cireșilor*, *vișinelor*, *cai-selor*, etc., aprópe nici nu-l cunosc. Copilașii asemenea sînt lipsiți de aceste róde bine-făcătóre.

Din când în când, trece câte un neguțător cu căruța prin mijlocul satelor, oferind țeranilor fructe de multe orî necópte, iar alte-orî veștede și bătute de car, în schimbul unei bănicióre de grâu, mălaiu sau porumb sau în schimbul a 40 -50 bani și mai mult, sumă pentru care țeranul lu-créză din greu, atît el cât și familia lui.

Dacă acești țerani, ar aveá în loc de salcâmi, plantații de pomi roditori, pe lingă că ar aveá la timp fructe prós-pete și în deajuns pentru el și familia lor, dar chiar banii ce-í daū pe fructe stricate și pácătóse, cari adesea daū nas-cere la bolí grave, — le-ar servi pentru îndeplinirea atátor alte nevoi, de cari adesea-í audí plingendu-se că nu se mai scapă.

Atât numai, că pomii roditori, spre a satisface pe de-

plin așteptările noastre, au nevoie de ore-cară lucrări de întreținere, cară de alt-fel nu sînt multe și nu sînt atît de greu de făcut.

Altoirea, săparea, curățirea de omiđi, căutarea și vinderea în anumite cazuri de bôlă și tunderea lor spre a le da o formă potrivită și a-i reintineri cînd au îmbătrînit, sînt singurele lucrări ce se cer și cară se pot face în timpul liber, ne-ocupat cu munca cîmpului. În schimb însă, săténul se răsplătesce în de ajuns de osteneła depusă la întreținerea lor.

Fi-va ore lenea, cauza pentru care o mare parte dintre țeranii noștri au părăsit pomii roditori spre a-i înlocui cu salcâmi?

De sigur că nu.

Țeranul român a dat și dă nenumărate probe de activitate. Cauza trebuie căutată în altă parte

Se scie și este recunoscută aprópe de toți, *tendința pe care o are Românul tot-d'a-una de a imita . . .*

A fost destul ca numai căți-va țerană să planteze salcâmi, pentru ca cei-l-alți să-i imiteze și ast-fel în decursul a 3—4 ani, satul să fie împodobit numai cu acești arbori. De la un sat, rēul s'a întins și la altele prin prejur și este de temut întinderca lui tot mai departe, de ore-ce țeranului nu i-a deschis nimeni ochiul asupra rēului ce l comite fără să scie.

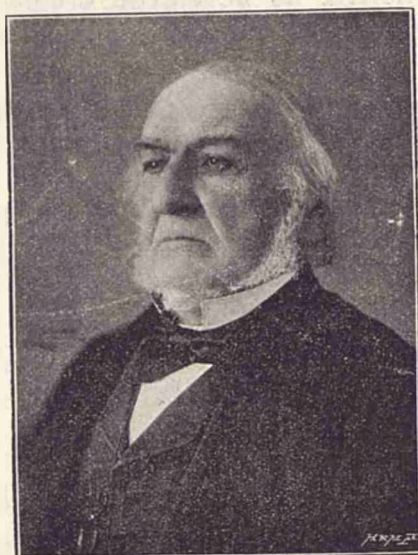
Este datoria preoților și învățătorilor cară-și cunosc pe deplin misiunea să arăte țeranilor calea greșită ce au apucat, făcēndu-le cunoscut tot de odată și remediul, căci *intrând într'un sat, cunoscă imediat ce fel de ómeni îl conduc.*

Ión C. Marinescu,

Ferma model «Studina»

Nutreț bun pentru îngărășare.

Găinile și porumbeii se îngărășă în scurt timp dacă le dăm de trei ori pe đi, cāt pot mănca, orez fiert în lapte pină se móie, presărat cu o linguriță de zahăr și li se dă să bea apă în care s'a fiert orez. În scurt timp paserile se fac nu numai fôrte grase, ci carnea lor devine fragedă și gustósă.

Gladstone.
(Vești No. 34 Anul I).

C. Esareu.
(Vești No. 38 Anul I).

Cum se pregătesce șunca

Pentru a avea o bună șuncă, trebuie a se proceda în modul următor:

Spetele și șoldurile, ce se iaă de la porci, după ce au fost curățite de păr și spălate bine, dacă voim a le avea sub formă de șuncă, se aședă într'un vas mare (intr'un hârdău), ca să potă să fie acoperite cu saramură, căci dacă ar rămâneă descoperite ar prinde mucigaiă, s'ar învineți și din acestă cauză nu ar rămâne roșii, ca să fie plăcute vederii.

Aședarea la saramură se face ast-fel: Se socotesce de fie-care spată (șuncă) care ar avea o greutate de 6—8 kilograme, 250 grame sare și 100 grame salitră. Sarea se amestecă bine cu salitră. Acum pe fundul vasului (hârdăului) în care se aședă șunca, se pune sarea amestecată cu salitră, și după aceea se pune șunca, apoi se pune iarăși un rînd de sare amestecată cu salitră, și apoi se pune a doua șuncă și așa mai departe. Cu alte vorbe fie-care șuncă se găsesce între două rînduri de sare.

După ce șuncile s'au aședat, vasul se acoperă și se pune într'un loc unde aerul să fie uscat și cald ca să nu înghete, și se lasă șuncile să stea în saramură 15 zile.

Lacă voim ca slănina sau mușchiă porcului să-i facem șuncă, procedăm tot ca la șuncă, numai, în loc de 15 zile, lăsăm să stea 10 zile în saramură.

După 15 zile, șuncile se scot din saramură, le atirnam de cuiă într'o odaie, și le lăsăm o zi ca să se sbicescă de prea multă umezélă ce conțin. Apoi le punem la fum 2 sau 3 zile. după cum și fumul este mai tare.

Șunca trebuie să se fiarbă numai în apă curată 2 — 3 ore, se potă pune însă piper, cuișore, iar nu vin după cum obicinuiesc unii. După ce șunca a fiert se lasă să se răcescă chiar în apa în care a fiert, fiind-că în casul acesta este mai mustosă și mai gustosă.

M.

PAGINA GLUMEAȚĂ

Grădinarul nebăgător-de-sămă.

Invățămîntul primar în România

Date Statistice

B. Invățămîntul primar urban.

Recensămîntul copiilor în vîrsta de școlă din comunele urbane făcut în primăvara anului 1898, a dat pentru țara întregă cifra de 107.625 copii, din cari 58.123 băieți și 49.502 fete.

În numărul de 107.625 copii, 77.302 sînt români și 30.323 streini. Frecventarea elevilor se reprezintă numeric ast-fel:

70.607 elevi înscriși.

58.278 » cari au urmat regulat în tot cursul anului.

56.168 » prezenți la examen din cei reguțați.

2.811 » » » » » nereguțați.

42.324 promovați.

8.871 absolvenți.

Comparând frecventarea din anul 1897 — 98 cu cea din anul 1896—97, avem în favoarea anului 1897—98 un spor de 1.656 elevi înscriși; de 2.053 elevi prezenți la examen; de 1.205 promovați; de 519 absolvenți.

Din 107.625 copii în vîrstă de școlă în comunele urbane au fost înscriși 70.607 sau 65,13 la %. Dacă raportăm cifra înscrișilor la populația urbană a țării, constatăm 79 copii la 1.000 locuitori urbani.

Din 70.607 elevi înscriși au fost prezenți 83%.

Din 58.979 elevi prezenți la examen au fost promovați 71%.

Din 42.324 promovați, au absolvit școlile 20,9% din totalul promovaților.

Numărul școlilor urbane cari au funcționat în cursul anului 1897—98 a fost de 392 din cari 198 școle de băieți, 177 școle de fete și 17 școle mixte.

Institutorii cari au deservit aceste școle au fost în număr de 1.351 și se specifică după sex ast-fel: 612 bărbați și 739 femei.

În numărul de 1.351 institutori, nu s'au socotit personalul școlilor întreținute din fonduri particulare, precum nici institutorile de la școlile normale de fete.

Alăturând cifra copiilor înscriși în școle de numărul total al institutorilor, vom obține coeficientul 52,2, adică 52 elevi revine fie-cărui institutor. După lege, 1 institutor trebuie să aibă în clasa sa 80 copii.

Cheltuelile făcute de Stat pentru retribuirea corpului didactic urban se cifreză la 4.486.640 lei.

În anul școlar trecut au funcționat în orașele Buzău, Tirgoviște, București, T.-Severin, Slatina, Ploesci, R.-Seraț, Rușii-de-Vede și Ocnele-Mari, un număr de 28 școli rurale cu *tip urban*. Populația acestor școli (1.671 elevi) trebuie adăugată la populația școlilor urbane. Vom avea deci $70.607 + 1.671 = 72.278$ elevi și eleve.

Aceste școli rurale în orașe funcționează în mod absolut ilegal și Ministerul, odată cu alcătuirea noilor circumscripțiuni școlare urbane, a hotărât desființarea și înlocuirea lor prin școli urbane.

Ca consecință a a acestei hotărâri ministeriale s'au desființat, cu începerea anului școlar curent, patru școli rurale din București.

M. Demetrescu.

SERBAREA GIMNAZIULUI ȘINCAI

Gimnaziul Șincai din capitală și-a serbat Duminică 19 Ianuarie, a 6-a aniversare de la întemeiere.

Sărbătorea a fost foarte reușită și d-nul Ministru Haret, care a onorat-o cu prezența sa, a bine-voit a-și arăta înalta sa satisfacțiune.

După ce s'a oficiat în Biserica Sf. Gheorghe-Vechiu un serviciu divin, de către P. S. S. Pimen Pitișteanul, școlariii, profesorii și toți invitații au trecut într'una din sălile școlii unde corul elevilor a intonat *rugăciunea și imnul gimnaziului*.

D-nul director T. Popescu, a făcut în scurte cuvinte istoricul școlii și apoi d-nul N. Bădescu, maestru de gimnastică, a citit o interesantă disertațiune despre *educațiunea fizică*.

Acestor cuvântări a răspuns d-nul Ministru, care a arătat bucuria sa pentru că profesorii împărtășesc principiile noiei legi a instrucțiunii, care va avea ast-fel să fie aplicată de omeni carf vor lucra cu convingere și cu dragoste. A declarat că are deplină încredere în corpul didactic și pe concursul lui pune temeiul în siguranța ce are că reforma va da råde bune. Terminând, d-sa amintescă că elevii Gimnaziului Șincai au luat cel d'în-tâiu premiul la jocul de oină din vara trecută și uréză ca pe viitor să aibă aceleași succese și la dexterități și la studii.

Au urmat apoi câte-va cântece ale corului: *Drapelul, Liga, Sună bucnumul de alarmă*, etc., sub conducerea neobosiților maestri N. Bănulescu și C. Cordoneanu.

Am observat apoi și o inovațiune: anul acesta au fost și recitări. Mai mulți elevi din clasa IV au ținut: *Sergentul de Ale-*

xandri (Popescu Const.), *El Zorab* de Coşbuc (Ghimpou C.), Convorbirea între *Baiazet și Mircea* din Satira III de Eminescu, în dialog (Popescu Ștefan și Rădulescu Dumitru), *Les paysans* de Theuriet (Popescu Const.) și *Negustorul și nerodul* de Anton Pann (Popescu Dumitru).

Serbarea s'a sfârșit printr'o mică gustare la care a luat parte și d-nul Ministru și mai mulți invitați. S'a toastat și s'a petrecut pînă la orele 3.

X.

Leac contra pistruiilor.

Pistruile (petele pe obraz în timpul verii) se pot depărta ușor cu apă de trandafir cu borax disolvat (10 grame borax în 150 grame apă de trandafir). În această apă se pot pune și câte-vă picuri de tinctură de benzoe sau puțină Eau de Cologne. Cu un burete muțat în această apă spălăm obrazul bine înainte de culcare și lăsăm să se usuce apa pe obraz. A doua zi însă nu e iertat să ne spălăm pe obraz cu nici un fel de săpun, ci numai cu apă rece. Procedeu se repetă în toate serile, pînă dispar pistruiile. Leacul e foarte simplu și absolut nesticăcios. Trebuie să ne ferim însă de lécurile numite «secrete», pe cari și le procură femeile din farmacia, fără să spună farmaciștilor scopul pentru care le procură. Aceste leacuri de obicei conțin sublimat, materii corosive și otrăvuri, cari distrug pielea, o încrețesc sau o fac scă-moasă.

Tutunul în bucătărie.

Carnea de vacă, tăiată felii mai subțiri, dacă o expunem fumului de tutun, se otrăvesce și câinii nu vrea să o mănânce, iar dacă totuși o mănâncă ei mor în câte-va césuri. Carnea expusă fumului de tutun ne produce vërsături, ori-cum ar fi pregătită ca mănăcare; dar mai ales beef-steacul, rosbeeful pregătit din acest fel de carne e primejdios. Se înțelege că otrăvirea cărnii atirna mult de calitatea tutunului: cu cât e tutunul de calitate mai inferioară, cu atât otrăvirea cărnii e mai rea. De asemenea și făina se pôte otrăvi. Prin urmare fumul de tutun în bucătărie e periculos și bucătăresele trebuie să bage-de-sēmă ca să nu sufere în bucătărie pe cei ce fuméză.

MULȚUMIRI

D-nul Enătescu, dirigintele școlii din comuna Orodelu-Dolj, exprimă viile sale mulțumiri d-lor G. D. Nicolescu, judecător la Ocolul Vela, G. Florescu, învățator în comuna Cornu. G. D. Iancolof, comerciant în Orodelu, pentru diferite cărți date de d-lor ca premii elevilor din această școală, în ziua de 29 Iunie anul școlar 1897—1898.

*

Epitropia bisericii Sf. Gheorghe din comuna Letea, jud. Bacău, mulțumesc d-lor Gr. Nicolaș, D. Barbu, Gh. Focșănean, G. Zachii, C. Economide, D. Ochineariu, V. Anghel, Gr. Moise, ș. a., cari au dat pentru biserică diferite sume; Preotului C. I. Borcea și d-șorei Elena Borcea, cari au dăruit cărți bibliotecii; — d-nei Ecaterina Borcea și Axinia Pintilii cari au donat diferite obiecte pentru biserică.

A P E L

Sub-semnatul învățator diriginte al școlii rurale mixte din comuna Văleni, plasa Moldova-Siretul de jos, județul Roman, fac un apel călduros către iubitorii de neam, să bine-voiască a veni în ajutorul bibliotecii ce voesc să înființez la această școală.

I. N. Kogălniceanu,

Învățător diriginte, comuna Văleni, jud. Roman

*

Sub-semnații, voind a înființa o bibliotecă în comuna Fulga, județul Prahova, ne îndreptăm prin acest călduros apel la toți cei ce simpatizează pe sătenul român, la toți d-nii autori, editori, librari, etc., a veni în sprijinul bibliotecii cu cărți folosite și ori-ce sume de bani.

Comitetul

P. Rădulescu, dirigintele școlii.
Preotul N. Nicolescu-Sachelarie
Moise Gavrilăscu
Ștefan H. Nae
Anastase H. Vacu.

ADRESE CĂTRE REDACȚIE

Printre diferitele reviste am citit și revista d-vastră «Albina» și am constatat cu o deosebită plăcere sufletească, că această revistă este cea d'întâiu care contribuie și va contribui la ridicarea stărei materiale și intelectuale a țeranului Român.

Nicolae Ionescu,

Învățător, Com. Mihălești, jud. Vlașca.

*

Apreciez buna intențiune cum și folosul imens ce va aduce masei poporului românească «Albina». Succes bun și anul acesta.

Gh. Ionescu,

Învățător, Com. Cocorâșci, Romanați.

*

Acum un an se botează această revistă cu numele «Albina», nume posedat anterior de ziarul de sub conducerea marelui Patriot Gh. Assaky. Ea a fost salutăată cu entuziasm de toți cei ce simt și trăiesc românesc. D-vastră în primul număr dați publicității programul după care veți conduce. Publicațiunile coprinse în volumul anului ce expiră, au con-răspuns întocmai articolelor din program.

Revista ce conduceți împlinind un an de viață, eă, ca abonat apreciindu-i însemnătatea, rog providența să ve îmbărbăteze ca încă mulți ani de-a rîndul, să sbore «Albina» prin dumbrăvile muntose, ca și pe plaiurile bogate și câmpiile mănose ale scumpei noastre patrii.

I. D. Borcescu,
Invătător, Com. Roșița, Mehedinți.

Bunul Dumnezeu să ve oțelască în lupta ce-ați întreprins pentru frații din clasa desmoștenită.

C. Drăguțescu,
Comuna Vulpeni, Romanați.

*

Dorim acestei reviste ani mulți de progres, pe drumul apucat.

Preotul Al. Crinteanu,
Comuna Deagurile, jud. Argeș.

*

Doresc ca această revistă să se citească și să se înțeleagă așa de bine de toți, în cât să se și aplice învățămintele publicate în ea.

I. Mandragiă,
Oficer în rezervă. Ungheni.

*

Citind revista d-vastră «Albina» în cursul întregului an, am căpăt multă cunoștință și ferindu-mă de multe rele, urmând sfaturile ce le-am găsit bune în multe bucăți din această revistă.

Gheorghe Popescu,
Notar, Com. Colonești, Tecuci.

POȘTA REDACȚIEI

S. S. Proestos-Sachelarie I. Dragomirescu, Pătârlage.—Suma de lei 10 ce ne-ați înscințat că a-ți trimis cu cartea poștală din 21 Octombrie 1898, n'am primit-o nici pînă acum, dacă a-ți trimis-o scrieți-ne No. mandatului.

Pr. I. Pretorian Găvănești Nanu, Romanați.—Primit suma de 5 lei, comunați-ne No. Mandatului.

Pr. I. Vădăstremu, comuna Vădăntrița. — Abon. Sf. Văstre și pe anul II achitat cu chitanța No. 11.623, premiile s'au isprăvit, ele însă se de-deau nu în comptul abonamentului ci numai cu preț redus.

Se. I. Trăuculescu, Deagurile, Argeș.—Abon. d-vastră plătit po anul II cu chitanța No. 11.180.

Pr. I. Kirionescu, Novaci.—Idem chitanța No. 11.342.

Pr. P. Plopcanu, Vâlcelele.—Idem chitanța No. 11.542.

Pr. I. Popescu, Gratiă.—Idem chitanța No. 11.562.

D-lui Zamfir Ionescu, R.-Sărat.—Idem chitanța No. 11.114.

Pr. N. Silveanu, Pădureți.—Idem chitanța No. 11.192 și 11.193.

Elcferie Calafățeanu, Vama Padina.—Idem chitanța No. 11.049.

C. Buznea, Drănceni.—Idem chitanța No. 11.281.

O DRAMĂ ÎN FUNDUL MĂRII

ROMAN de R. CORTAMBERT

XVI.

Sentința.

În Englitera, jurații sînt de fapt închiși; un fel de cerc sanitar este împrejurul lor în tot timpul procesului.

Jurații fură dar ținuți închiși, li se servi însă mîncări și băuturi din cel mai renumit restaurant din Londra; avură tot ce voiră ba chiar găsiră fio-care pe masa sa *Biblia*, care nu trebuie să lipsescă nici unui bun Englez. Li se dădu voie să se preumbe prin frumoșele grădini ale palatului curții. Fură chiar duși la slujba bisericei și li se citi mereu la cărți bisericesci. La ora hotărîtă, debaterile reîncepură. Lumea eră tot atît de multă ca la ședința trecută. Se închiriară locuri pînă la 500 lei de persoană. Dacă în ziua trecută procurorul general acuzase, eră rîndul avocatului să apere. Și în adevăr avocatul lui Norton, om care-și cunoșce bine meșteșugul, vorbi cinci ore neconținut. Băgă însă de seamă că cu toate sfortările lui, jurații erau contra acuzatului, își puse deci în cap să-i aducă de partea lui prin încăpățănare și deci reîncepă din nou, cînd Nortou ne mai putend răbdă, îl opresce.

— Ei! ce-i nevoie de atîta vorbă ca să spuî juraților că sînt nevinovat, că eu n'am putut fi în stare să omor pe de Sartène! Pe onore sînt nevinovat!

Acésta supără lorte mult pe apărător care începă să-l acuze în loc să-l apere, și președintele lu silit să sune clopoțelul. Toți tăcură. Orele erau șapte, totă lumea începuse a pferde răbdarea. În fine jurații intrară în camera de chibzuire. După decă minute ei revin în sală. Norton e readus de asemenea. Grefierul pune juraților întrebările obicinuite:

- Sînteți cu toții uniți asupra hotărîrii d-vóstră?
- Da, rêsponse primul jurat.
- Găsiți pe acuzat vinovat de omor cu precugetare?
- Da, rêsponse din nou primul jurat.
- Dar, strigă Norton, sînteți nebuni, bunii mei domni! Dacă

sînt nisca!-va vinovați aici, apoi sînt acei ce mă condamnă. Eu sînt nevinovat!

— Primul procuror se adresază restit la acusat și-î spune că n'are respect de justiție.

— Ei! păcatele mele! strigă nenorocitul American, cum! vreți să mă duceți la spîndurătoare și diceți că n'am respect de justiție. O justiție dată de omenî ca d-vastră este o adevărată păcoste pentru societate!

— E de mirare, țise procurorul, sîntem în adevăr mirați că n'ai atîta rușine măcar să recunoști bunătatea cu care ai fost tratat. Președintele luând apoi cuvîntul, citi următoarea sentință: «Norton! după lungi și nepărtinitore cercetări, ai fost găsit de dreptiți jurați, vinovat de omor cu premeditare. Colegiî miei și eu, urmărind cu băgare de seamă desbaterile sîntem de aceeași părere. Imprejurările în care ai săvîrșit omorul sînt atît de împovorătoare, în cât este peste putință să se îndoiască cine-va. Este acesta întăia d-tale crimă? E un secret între Dumnezeu și sufletul d-tale. Veî plăti cu capul crima ce ai săvîrșit; trebuie să te pregătești de mörte. Am credința că dacă nu mai poți fi ertat de omenî, de te veî căi, te va ertă prea puternicul Dumnezeu. Curtea hotărăște să fiî spîndurat la Limerick. Pedepsa d-tale va sluji de exemplu. Condamnatule Norton! veî fi dus în închisórea de la Limerick, apoi veî fi dus pe piața de execuție și acolo veî fi spîndurat, iar corpul îți va fi aruncat în cimitirul închisórei din Limerick. Dumnezeu să aibă milă de sufletul tău! Amin.»

— Ei bine! scumpiî miei, țise aproape mugind, nenorocitul Norton, nu sînțeți de cât nisce ticăloși comediantî! Soldați! duceți-mă!

Și se lăsă să fie dus fără să verse măcar o lacrimă.

XVII

În fața spînzurătorii.

Peste câte-va țile, Norton fu transportat în închisórea de la Limerick, așteptând să fie spînzurat. Populația irlandesă, care audise numai despre condamnare, dar nu fusese martoră la desbateri, se bucură din totă inima la ideea că va vedea pe criminal spîndurîndu-l.

În loc să fie îndurerați de gîndul că pôte un nevinovat eră condamnat, populația irlandeză primiă cu bună judecata și își făcea o plăcere la ideea că va vedea corpul Americanului bănănăind la capetul fringhiei omorítóre. Ȑiua hotărîită pentru execuție fu la 28 Octombore. Deși nu se publică nimic oficial, totuși totă lumea află.

Dejă tóte locurile de prin cafenelele și restaurantele vecine închisórei erau închiriate. Pe tóte ferestrele caselor se vedeau atîrnate hărtil pe cari eră scris: «Locuri de închiriat pentru execuție».

În ziua de 28 Octombrie, de la două ore de dimineață, mulțimea se îngrămădea pe locul unde avea să se ridice spîndurătorea. La 5 ore dimineața peste 60.000 de oameni venise, deși execuția era hotărîită pentru opt ore! Mai mult de 2.000 de inși încă din ajun venise pe piață cu scaune, cu mâncare și cubetură. Atît de dornică era mulțimea să vadă cum se spîndură un om!?

În sfîrșit, ceasornicul închisorei sună opt ore! Un corp de 30 de gardieni fac cerc împrejurul podului spîndurătorei; polițiștii îmbrăncesc lumea care se îndesă și vrea să ajungă lîngă mașina omorîtoare. Minutetele trec sôrte încet pentru cei ce așteptă și mulțimea nerăbdătoare începă a strigă :

«Să se aducă criminalul!» De odată un ura puternic se ridică din mijlocul mulțimei și se întinde ca un uragan peste această adunătură. Norton apare. E îmbrăcat în parte cu aceleași haine pe cari le avusese în timpul procesului; mâinele îi erau legate la spate și purtă un mîntean cenușiu pe umeri. N'a pierdut nimic din caracterul lui energic, privesce publicul în față și pare că vrea să vadă lumea întregă că el este nevinovat.

Mai înainte de a fi ieșit din celula în care fusese ținut închis, *sheriful* (1) întrebese pe Norton dacă avea să-i facă vre-o mărturisire.

— Vre-o mărturisire? Jur în fața cerului că n'am sêvîrșit crima de care mă acuză. Sînt victima unei greșeli judecătorești.

— Cunosci pôte pe adevăratul vinovat?

— Nu. De altminteri mai bine voiesc să mor, de cât să năpăstulesc pe cine-vă!

Când fu suit pe podul spîndurătorei Norton întorcîndu-se către călău îi dîse:

— «Dă-mi voie călăule, să dîc câte-vă vorbe acestor ticăloși; un minut numai și mă dau ție. Peste puțin continuă el adresându-se mulțimei, veți vedé cum scie să móră un cetățean din libera Americă! Ticăloșa votră justiție mă spîndură! Jur pe ce am mai scump în lume, pe frumoșa mea patrie, pe frumoșele ei fluvii pe cari nu le voiă mai vedea, pe libertate, pe credința mea că sînt nevinovat!»

Sfîrșind se dădu în mâinele călăului, când *sheriful* veni și șopti ceva călăului.

Execuția fu întreruptă! Norton fu luat de doi jandarmi și plecă!

Călăul dîse câte-vă vorbe care nu putură fi auđite din cauza sgomotului.

(Va urmă)

(1) Funcționar superior însărcinat cu luarea ultimelor voinți a condamnaților.